

Kees Weijtmans: 'Nederland wordt bedreigd door een stuwmeer van kaprijpe populieren'

Zachte heemeesters maken stinkende wonden met populierenbeheer

Weijtmans van Boomrooierij Weijtmans ziet het op veel plaatsen: Nederland wordt bedreigd door een stuwmeer van kaprijpe populieren, die enorm veel onderhoud kosten en in de toekomst nog veel meer onderhoud gaan kosten. 'De populieren zijn met name door hun leeftijd kaprijp en moeten toch een keer vervangen worden. Zij laten, ook door hittestress, snel hun takken vallen. In het bos is dat geen probleem, maar in de openbare ruimte wel. De politiek roert zich echter niet. Dat is op zijn minst vreemd: er moeten kennelijk eerst ongelukken gebeuren voordat deze gevaren langs de weg worden gerooid.'

Auteur: Santi Raats

Volgens Weijtmans gaat het om honderdduizenden bomen. Veel van die bomen zijn geplant net na de oorlog, toen er door de Hongerwinter een ware kaalslag had plaatsgevonden. Maar ook de watersnood van '53 is volgens Weijtmans een belangrijke oorzaak. Tot diep in Brabant zijn toen bomen doodgegaan door zout kwelwater en vervangen door snelgroeiende populieren. Al die populieren zijn nu inmiddels zestig, zeventig jaar oud, voor populierbegrippen dus stokoud. Weijtmans: 'Een populier kan makkelijk veel ouder worden, maar niet in de openbare ruimte.'

Op een vrijstaande plek, waar geen publiek komt, kun je er het beste voor kiezen om die bomen door te laten groeien.'

Weijtmans begrijpt overigens heel goed dat het lastig kan zijn om bomen te kappen die er ogenschijnlijk wel gezond uit zien, maar waarschuwt tegelijkertijd: 'Het probleem wordt steeds erger. De populieren worden steeds ouder en hebben dus steeds meer zorg nodig.' Weijtmans zou de politiek daarom willen adviseren om naar het eerlijke verhaal te luisteren. 'Realiseer je dat een

populier geen boom voor de eeuwigheid is en dat deze op leeftijd heel veel aandacht nodig heeft. Het is dan beter te kappen en nieuwe populieren te planten. Daar zijn deze immers voor bedoeld.'

Echt commercieel is de oproep van Weijtmans overigens niet. 'De politiek durft geen rigoureuze besluiten te nemen over de populieren en neemt daarom ad hoc beslissingen om van de problemen af te zijn, zoals het snoeien of kandelaberen van de bomen. Maar dit is feitelijk veel

Kees Weijtmans Weijtmans kandelabert alles langs de toegangsweg naar het centrum van Heerhugowaard.

niet accepteert wanneer grote stukken populie-
renbestand uit het beeld verdwijnen. Daarom
moet de politiek ruim voordat de populieren het
begeven, hebben nagedacht over een gefaseerd
vervangingsplan.'

'De politiek durft geen rigoureuze besluiten te nemen over de populieren en neemt daarom ad hoc beslissingen'

Weijtmans gaat zelfs nog een stap verder. 'Zou
het niet handiger zijn om wat minder bomen
te planten in onze dorpen en steden? Niemand
ziet het verschil als er zestig in plaats van tachtig
bomen in een straat staan. Minder bomen
betekent dat je misschien wat kunt bezuinigen
op het onderhoud; als je dat vervolgens maar
wel investeert in extra zorg voor de overblij-
vende bomen. Wat heb je aan te dicht op elkaar
geplante bomen die alleen maar dood hout staan
te kweken en bergen onderhoudskosten? Het
enige voordeel is dat de politiek dan kan scher-
men met: 'We hebben zoveel bomen binnen de
gemeente'. Maar gaat het nu om kwantiteit of
kwaliteit? Als de probleembomen binnen een
bestand worden opgeruimd, verdwijnen pro-

blemen zoals dood hout, wortelopdruk, hoge
onderhoudskosten en slechte vitaliteit vanzelf.
De vitaliteit van de resterende bomen gaat dan
omhoog en iedereen profiteert.'

Weijtmans zucht. 'Boombeheerders weten wat
het beste is en zij worden ook om hun vakkennis
aangenomen. Maar op sommige momenten wor-
den ze door de politiek tegengewerkt, omdat die
niét weet waar het echt om gaat.'

intensiever, duurder en tijdrovender dan gewoon
kappen.'

Op de hoofdfoto van dit artikel is zichtbaar hoe
Weijtmans de bomen langs de toegangsweg naar
het centrum van Heerhugowaard kandelabert.
Weijtmans zegt het niet, maar in dit geval is ook
sprake van een onnodige dure beheermaatregel.
'Door het kandelabereren van de populieren wordt
de natuurlijke habitat ook aangetast,' gaat hij
verder, 'want de populieren zien er plotseling
wezenlijk anders uit. Ik snap dat het publiek het

Herco Vlottes

Wij zijn boombeheerders,
geen houtzagerij, dus we
denken eerst goed na voor-
dat we kappen

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-4659

Landgoedeigenaar Frans van Boeckel: 'Er wordt geld verspild met het behoud van populieren in Nederland. Populier is een productieboom van de eerste orde! Als zij slecht worden: kappen! Nu importeren wij 95 procent van ons hout. We kunnen een stukje bijdragen met onze eigen populieren aan de houtvoorraad, er zijn genoeg papierfabrieken en zagerijen die er blij mee zouden zijn. Dus doe niet zo moeilijk met al dat geknoei langs de kant van de weg; plant de populieren wat ruimer en kap ze wanneer het nodig is.'

Wim Bekkers, gemeente Schijndel: 'Het Schijndelse populierenlandschap ontleent zijn charme aan de grote dynamiek, veroorzaakt door de grote verschillen in leeftijdsopbouw en door de vele populierenrassen die zijn aangeplant, ieder met zijn eigen kenmerken. De tendens voor het oprekken van de 'kaprijpleeftijd' naar 50 tot 60 jaar waarmee de kracht van de populier wordt aangetoond, is een toegevoegde waarde voor dit landschapstype.'

Henry Kuppen: 'Kees Weijtmans heeft in zijn stelling gelijk met het feit dat je bomen die een korte omlooptijd hebben niet te lang met overmatige hulp moet handhaven. Het gaat er natuurlijk wel om welke populieren cultivars zijn aangeplant. De populaire *Populus canadensis* 'Robusta' is dan een populier met een relatief korte omloopsnelheid, maar vele andere populieren cultivars hebben niet per definitie een korte omlooptijd. Het begrip 'kaprijp' is een economisch begrip is in deze context een wat ongelukkige uitdrukking om aan te geven dat je realistisch moet beheren en is bijzaak. In de basis is het gewoon terecht om te stellen dat je niet helemaal slim bezig bent als je populieren op latere leeftijd gaat kandelaber. Maar laten we vooral populieren blijven planten, want we hebben dan misschien wel teveel populieren van 60 jaar, maar zeker ook een tekort aan nieuwe aanplant van populieren.'

Sven de Vries, Wageningen UR: 'Het is waar dat er in de periode direct na de oorlog bewust veel populieren zijn aangeplant, omdat er toen grote behoefte was aan hout en populieren nu eenmaal veel bruikbaar hout produceren in relatief korte tijd. Maar de tijden zijn veranderd; bomen worden nu vooral gewaardeerd om hun vele positieve en beeldbepalende eigenschappen. Maar in het voorbeeld van Heerhugowaard ben ik het geheel eens met de stelling dat hier geld verspild wordt door onnodig onderhoud te laten uitvoeren. Hier is kap en een goed herplantingsplan een betere oplossing; zij staan inmiddels ook te dicht op elkaar. Ik ben het over het algemeen eens met de stelling dat bomen op een gegeven moment beter gekapt kunnen worden dan te lang 'rekken' met duur en onzinnig onderhoud. Voer slechts noodzakelijk en redelijk onderhoud uit.'